

Moje přírodovědecká činnost.

Rudolf Kögler, nar. 13.3.1899 v Krásné Lípě, bytem Zahradách čp. 30 -
okr. Rumburk.

Vychodil jsem obecnou a měšťanskou školu a pak jsem absolvoval odbornou pletářskou školu v Krásné Lípě. V.r. 1915 jsem stoupl jako pletář do továrny a jsem dosud v tomto oboru jako technický úředník činný. Záhy, již v době školní docházky, zajímal jsem se o svět kamenů. Můj tehdejší učitel přírodopisu mě uvedl do oblasti místních geologických zvláštností a živil můj zájem častými rozhovory na této základně. Stal jsem se horlivým sběratelem kamenů, čímž jsem své znalosti rozšířil, a soukromým studiem odborné literatury, návštěvou sbírek a muzeí jsem si pak osvojil potřebné vědomosti pro geologii všeobecnou.

V roce 1931 jsem začal se stavbou reliefu z místních hornin. Přivlekl jsem s okolí všechny zde zastoupené horniny a pracně jsem lepil kamének ke kaménku. Zdejší krajina, nejsevernější oblast Čech, je právě geologicky velmi zajímavá a ve svém složení rozmanitá. Brzy mě vyhledávali odborníci, na př.p.prof.dr. Br.Müller z Liberec, jenž pak napsal článek „Nový způsob geologického zobrazování krajiny“. Také jinde v tisku se objevovaly články, pojednávající o plastické geol. mapě, což přivábilo četné návštěvníky, jimž jsem podal v zahradě potřebné vysvětlení /malá brožura/.

Zvláště školy, gymnasia a měšťanky používaly této příležitosti k bezprostřednímu vyučování a často navštěvovaly geologickou zahradu. K doplnění geologického charakteru jsou kolem reliefu seskupeny horniny podle stáří.

Aby se uplatnila krása zdejší krajiny v turistice, založil jsem „Přírodní stezku“, vedoucí nejzajímavějšími místy v okolí. Pořídil jsem 70 velkých tabulí s vysvětlivkami o geologických proměnách, jež se tu udály a připojil jsem také poznámky o zvláštlostech botanických. Stezka měří 13 km. Zachytil jsem ji ve zdařilém světelných obrazů, které jsem často ve školách a pro milovníky přírody promítal.

Zhotovil jsem také 4 modely, znázorňující vývoj hornin. Byly četnými školami zakoupeny jako učebné pomůcky.

Do astronomie jsem byl uveden p.lékárníkem Krausem a podařilo se mi docílit v tomto oboru několika úspěchů. Po 14 let /od 1926-40/ jsem byl spolupracovníkem curyšské hvězdárny jako pozorovatel slunečních skvrn. Svě zkušnosti o proměnách slunečních skvrn jsem doložil nákresy a lze je nalézt v astronomických sděleních této hvězdárny pod heslem Krásná Lípa - Zahrady. Velkou polární září 25.I.1938 jsem zachytil a zobrazil v barevném pastel.

Všechny tuzemské i zahraniční hvězdárny měly o tento náčrt zájem a došlo mne mnoho uznání, jako na př.z České astronomické společnosti v Praze /p.Kadavý/ z observatoře Stará Ďala, p.dr. Antonín Bešvář, Štrbské Pleso. a j. S polárním badatelem prof. Störmerem z Oslo jsem byl v písemném styku. Royal Observatory Greenwich mi psala: „These are of real scientific value, I should like to congratulate you on obtaining so good a representation of the colour effects“. Jiné dopisy došly z Varšavy, Lick Observatory, Yerkes Observatory a pod. Moje zobrazení polární záře byla otištěna v několika astronomických časopisech doma i v cizině.

Rudolf Kögler